

ת"פ 60433/08/19 - מדינת ישראל נגד חאלד שמא,

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 60433-08-19 מדינת ישראל נ' שמא

לפני כבוד השופט דניאל פיש

המאשימה
מדינת ישראל

נגד

הנאשם
חאלד שמא,

בשם המאשימה: עו"ד מיכאל יפרח מפרקליטות מחוז חיפה - פלילי

בשם הנאשם: עו"ד ליאור דויד

גזר דין

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר חלקי שלא כלל הסדר אודות העונש בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של: סיוע לשוד בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 402(ב) + 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; ונהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן הנאשם ידע על כוונתם של אחרים לבצע שוד של חנות מזון סופרמרקט "דוחא" בטמרה בתאריך 26.6.19. ביום השוד, הנאשם הגיע לביתו של לואי, אחד מהשודדים, בעת שהוא והשודדים האחרים התכוננו לביצוע השוד בכך שהצטיידו בלבוש שיסווה את זהותם ובאקדחים. לואי ואדם נוסף שיתפו את הנאשם בתכנית השוד והנאשם אף חזה בהכנות לקראת השוד. הנאשם נעתר לבקשת לואי לספק לו ולשודדים האחרים רכב שהיה ברשות הנאשם, לצורך ביצוע השוד, וזאת בתמורה לתשלום שישולם לו לאחר השוד. לואי אף סיכם עם הנאשם שלאחר שישמע ירי שיגיע לחורשה מסוימת שם יחזירו לו את רכבו.

הנאשם הסכים להצעה, הלך לביתו והביא את הרכב לחצר ביתו של לואי, מסר ללואי את המפתח לרכב והמשיך לשבת במקום יחד עם לואי והשודדים הנוספים שהתכוננו לביצוע השוד. הנאשם הסיע את הרכב לביתו של לואי כשהיה במועד זה פסול לנהיגה.

בהמשך למתואר, ובמהלך ההתכנסות לקראת ביצוע השוד, ניגשו הנאשם ואחרים למקום בו חנה הרכב, כשאחד

מהנוכחים ששמו מוהנד פירק את לוחית הזיהוי וטסות מהגלגלים, בהסכמת הנאשם, במטרה לסייע לשוד ולהקשות על זיהוי הרכב. כמו כן, הנוכחים חיבלו בפנס הקדמי וגרמו לרכב פגיעת פח.

בהמשך, לואי והשודדים האחרים עזבו את המקום, בין היתר ברכבו של הנאשם, הצטיידו ברובה M-16 ואספו שודדים נוספים, ואז נסעו לסופרמרקט. בהמשך שישה מבני החשודה ירדו מהרכב ושדדו את הסופרמרקט, בזמן שהחנות פעלה, תוך שדרשו כספים מקופאיות הסופר ומהמנהל באיומי אקדח. במהלך השוד היכו את מנהל הסופר בראשו, ואף ירו בתוך הסופר מספר פעמים באמצעות כלי הנשק. לאחר שנטלו כספים מקופות ומחדר פנימי יצאו בריצה מהמקום וחלקם ירו מספר יריות לעבר רכב שחנה בסמוך על מנת למנוע התערבות הנהג או דיווח על המעשים וכתוצאה מכך נופצו חלונות הרכב. הנאשם נמלטו מהמקום בין היתר באמצעות רכבו של הנאשם. במהלך השוד נגנבו בסך הכל 140,000 ₪.

זמן קצר לאחר מכן בהתאם לתכנון נפגשו לואי ונוספים עם הנאשם בחורשה והשיבו לו את רכבו. הנאשם נסע עם הרכב לביתו שם החזיר את לוחיות הזיהוי ואת הטסות כדי להקשות על זיהוי הרכב כמעורב בשוד.

למחרת היום לואי שילם לנאשם 5,000 ₪ תמורת סיועו לביצוע השוד ובחלוף מספר ימים אף דאג לכך שהרכב ייגרס, וזאת לבקשתו של לואי, על מנת להקשות על גילוי זהות מבצעי השוד.

טיעוני המדינה לעניין העונש

3. נטען שההודאה לא ניתנה בהזדמנות הראשונה, אלא במהלך פרשת התביעה. נטען שמדובר באירוע חריג בחומרתו - שודדים רבים, כלי נשק רבים, שימוש בכלי הנשק והפעלת אלימות.

4. נטען שנפגעו הערכים המוגנים הבאים: זכות הקניין, הזכות לשלמות הגוף והזכות לביטחון אישי כאשר מידת הפגיעה בערכים האמורים הייתה גבוהה. כמו כן, נהיגה בזמן פסילה פגעה בציבור המשתמשים בדרך ובשלטון החוק.

5. נטען לתכנון מוקדם רב, כאשר גם הנאשם השתלב בהכנות לביצוע השוד. כמו כן, צוין שהנאשם אפשר לשודדים האחרים לשנות את מראה רכבו על מנת להקשות על זיהויו. נטען שחלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה היה משמעותי, כאשר רכבו נדרש לשם הסעת השודדים. נטען שצפוי היה להיגרם נזק רב מביצוע העבירה וזאת לאור ביצוע ירי בתוך חנות מזון בשעה שהיא הומה אדם ואף מחוץ לחנות ברחוב. נטען שנגרם נזק רכושי משמעותי בפועל, הן לרכוש והן לביטחון האישי של עובדי ולקוחות החנות. נטען שהסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה היו בצע כסף. נטען שהנאשם יכול היה להבין בנקל את הפסול במעשיו ולהימנע מהם. כמו כן, צוינו ניסיונות להסתיר את מעורבותו בשוד שבאו לידי ביטוי בהתכתבויות בין הנאשם לאחד השודדים לגבי השמדת הרכב ששימש לביצוע השוד וניסיונות לשנות את זהותו של הרכב עובר לביצוע השוד.

6. באשר לנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה, נטען שתחילה הנאשם התקשה לקבל אחריות על מעשיו, ובהמשך קיבל אחריות חלקית בלבד. נטען שאומנם הנאשם שולב בטיפול קבוצתי אך המניע העיקרי להשתתפותו היה חשש מאימת הדין.

7. נטען שאין לקבל את עמדת שירות המבחן כאשר העונש שהומלץ על ידו אינו מתאים לסיטואציה ולמצבו של הנאשם. כמו כן, הועלו טענות בנוגע לעברו הפלילי בתחום התעבורה, נטען שהנאשם ביצע עבירות חוזרות של נהיגה בזמן פסילה, כשחלק מהעבירות בוצעו בעוד הוא נמצא בהליך טיפולי ומשתתף בקבוצות שירות המבחן. נטען שלא היה שיקום מוצלח שמצדיק סטייה ממתחם הענישה המקובל וכי מכל מקום השיקול השיקומי הינו שיקול אחד מיני רבים.

8. המדינה סברה שהעונש הראוי צריך להיות דומה לזה שהוטל על נאשם 2, קוסאי אדריס שנידון בפני מותב אחר בגין סיוע לשוד בנסיבות מחמירות ונהיגה ללא רישיון וללא ביטוח. צוין שהמדינה ביקשה שייקבע מתחם בין 2 - 4 שנות מאסר אך מאחר ובית המשפט קבע מתחם שבין 18 - 36 חודשי מאסר, יש לקבוע את המתחם האמור גם לגבי הנאשם כאן. המדינה טענה להטלת עונש ברף האמצעי של המתחם ובנוסף ביקשה שיוטלו מאסר מותנה, פיצוי לבעל החנות ובעל רכב המאזדה, פסילה בפועל ופסילה על תנאי.

טענות ההגנה

9. הסנגור הודה שאומנם בוצעה עבירה של נהיגה בזמן פסילה בשנת 2021, אך טען שלא בוצעו עבירות פליליות מאז הגשת כתב האישום. נטען שהנאשם עבר הליך טיפולי ושיקומי ארוך שלווה בעלויות וירידות (לרבות ביצוע עבירת תעבורה נוספת) אך נטען שאין להסיק מכך שהנאשם מזלזל או לא קיים את ההליך השיקומי.

10. נטען שבסופו של עניין תוקן כתב האישום באופן משמעותי לעומת כתב האישום ההתחלתי ושמותר הסכום הגדול שנשדד, הנאשם קיבל בגין חלקו סכום קטן יחסית בסך 5,000 ₪ בלבד. נטען שהסכום משקף את חלקו המינורי בביצוע העבירה ועל כן נטען שאין מקום להחמיר עמו לעומת האחרים.

11. נטען עוד שהנאשם שיתף פעולה ואפשר להגיע להרשעת האחרים.

12. הסנגור צידד בקבלת עמדת שירות המבחן ונטען שמדובר בתהליך שיקומי ארוך וממצה. נטען עוד שהמלצות שירות המבחן מבוססות על התהליך אותו עבר הנאשם ונטען שאין מקום לגדוע את ההליך השיקומי בשלב זה אלא היפוכו של דבר. נטען שענישה מאחורי סורג ובריא תגרום לרגרסיה בתהליך השיקומי שהחל בו. נטען שהיות שמבוקש להטיל תקופת מבחן, שבמידה והנאשם יסטה מדרך הישר, ניתן לחזור ולהענישו בצורה מחמירה יותר.

תסקירי שירות המבחן

13. בתסקיר ראשון מיום 10.5.22 - נרשם שמדובר בנאשם בן 25, רווק המתגורר עם משפחתו בטמרה ועובד בתחום הצבע. משפחת מוצאו נורמטיבית. צוין שאין לחובתו עבר פלילי אך לחובתו 8 הרשעות קודמות של נהיגה ללא רישיון נהיגה שמעולם לא הוציא, נהיגה ללא חבורת בטיחות ועוד. בהתייחסותו לעבירות נשוא כתב האישום, תחילה התקשה הנאשם לקבל אחריות, אך בהמשך הודה בביצוע וקיבל אחריות חלקית על מעשיו. תואר שהנאשם יחס את ביצוע העבירה בכך שביקש לרצות את חבריו והודה שקיבל כסף תמורת סיועו. שירות המבחן העריך קיומה של נזקקות טיפולית מכיוון שהנאשם הסכים להשתלב בהליך שיקומי פנו לדחייה של מספר חודשים. בהמשך הוגשו מספר תסקירי ביניים עם בקשה להמשיך בהליך השיקומי.

14. ביום 28.2.23 הוגש תסקיר סופי. גם בשלב זה שירות המבחן כתב "**התרשמנו כי טרם בשלו התנאים לבוא בהמלצה שיקומית סופית... וכי יש צורך להמשיך בהליך טיפולי לצורך בחינת יכולתו להתחייב להליך שיקומי**". תואר שבתקופת הדחייה האחרונה הנאשם המשיך את שילובו בקבוצה טיפולית ייעודית לצעירים עוברי חוק, אולם השתתפותו הייתה מוגבלת. צוין שהוא בשלב ראשוני של התהליך, דבר שאינו אופייני בדרך כלל למשך הזמן ולתקופה בה הוא משתתף. צוין שהוא מביע חרטה מילולית על מעשיו, ועלתה התרשמות כי הוא ממוקד בעיקר בפגיעה האישית וטרם התחבר באופן מלא לפגיעה שהסב לאחרים. שירות המבחן התרשם מהתקדמות מסוימת אך מועטה. צוין עוד שהנאשם הוזמן לבדיקות שتن ב-3 תאריכים שונים בחודש פברואר אך לא הגיע מסיבות שונות. שירות המבחן התלבט בנוגע להמלצה, אך מאחר שחל שינוי ראשוני העריך שיש בהמשך ההליך הטיפולי כדי לצמצם סיכון להישנות עבירות. ועל כן הומלץ על הטלת של"צ וצו מבחן לתקופה של שנה וחצי.

דין

15. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו היו שמירה על זכות הקניין, שמירה על שלום הציבור והן שמירה על המשתמשים בדרכים (ביחס לעבירות התעבורה). בהתחשב במכלול המעשים, ובכך שמדובר בשוד מרובה משתתפים אשר השתמשו במהלכו בנשק חם ושדדו לאור יום סופרמרקט פעיל, מדובר בפגיעה קשה יחסית בערכים האמורים. סיועו של הנאשם תרם לפגיעה בערכים אלה.

16. על פי המתואר בכתב האישום לא יכולה להיות מחלוקת כי מדובר במעשים אשר תוכננו במדוקדק ומבועד מועד. אומנם חלקו של הנאשם היה של מסייע, אך הוא היווה חוליה חשובה שאפשרה את ביצוע העבירה. הנאשם היה צריך להבין את הפסול במעשיו ולהימנע מהם.

17. הנני מסכים עם עמדת המדינה שחלקו דומה לחלקו של הנאשם האחר בת"פ 60438-08-19 שלגביו נקבע מתחם שבין 18 - 36 חודשי מאסר. במקרה דנן לנוכח הדימיון בין מידת המעורבות והמעשים יש לקבוע מתחם זהה.

18. באשר למהלכי השיקום שתוארו, עיינתי היטב בתסקירים כאשר מהם עולה תמונה בעייתית, שכן למרות שחלפה תקופה ארוכה יחסית מאז תחילת מהלכי השיקום (פברואר 2022), הנאשם הראה סימנים ראשוניים בלבד המצביעים על כך שהוא מתקדם לעבר שיקומו בפועל. גם בתסקיר האחרון שהוגש מדובר במהלכים ראשוניים בלבד כאשר ההתרשמות היא שעיקר המניע להשתתפות הנאשם בהליכי השיקום הינו חששו מאימת הדין. למקרא התסקירים לא מצאתי שבמקרה זה ישנה הצדקה לסטייה מחמת שיקום או סיכויים ממשיים לשיקום.

19. אשר על כן, אני מטיל עונשים כדלקמן:

- 20 חודשי מאסר בפועל. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 1.5.23 בשעה 10:00 בבית המעצר קישון.
- מאסר על תנאי של 6 חודשים משך 3 שנים, כאשר התנאי יופעל במידה והנאשם יבצע עבירות אלימות או רכוש מסוג פשע.
- פיצוי בסך 2,500 ₪ לבעל סופרמרקט "דוחא" בטמרה מר סעיד סלאח, ת"ז 311541064, לתשלום עד ליום 1.7.23.
- פיצוי בסך 2,500 ₪ לבעל רכב המאזדה לוחית זיהוי 4286423, מר אבו אלהיג'א, לתשלום עד ליום 1.7.23.
- פסילה מלהחזיק רישיון נהיגה משך 12 חודשים.

זכות ערעור תוך 45 יום

ניתן היום, י"א ניסן תשפ"ג, 02 אפריל 2023, בהעדר הצדדים.